

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
w sprawie
zamiarów podziału województwa mazowieckiego

Zarząd Związku Miast Polskich, biorąc pod uwagę uchwały rad 18 miast członkowskich Związku z terenu Mazowsza, a także miast niebędących członkami Związku, wielu mazowieckich gmin wiejskich i powiatów oraz Sejmiku Województwa Mazowieckiego, wyraża **poparcie dla utrzymania integralności Mazowsza**.

1. Stwierdzamy, że główny argument inicjatorów projektu, jakoby ten podział miał poprawić dostępność do środków unijnych tych części województwa, które leżą poza Metropolią Warszawską, jest **nieprawdziwy**. W lutym 2016 r. rząd kierowany przez Beatę Szydło skierował do Eurostatu wniosek o dokonanie zmiany podziału Polski na regiony statystyczne (NUTS 2), który został uwzględniony w przeprowadzonej w 2016 roku korekcie podziału Unii Europejskiej na jednostki statystyczne, o czym poinformował 30.11. 2016 r. wiceminister rozwoju, Jerzy Kwieciński, w specjalnym komunikacie MR. Zapowiedział, że „statystyczne wyodrębnienie Warszawy wraz z okolicznymi powiatami zakwalifikuje pozostałą część województwa do wyższego wsparcia po 2020 r”. Zmiana weszła w życie 1 stycznia 2018 r. i obowiązuje dla nowej perspektywy finansowej UE (2021-2027). W jej wyniku dla Mazowsza zostaną sporządzone dwa RPO: dla regionu stołecznego - z niskim dofinansowaniem (region dobrze rozwinięty, PKB – 156% średniej UE) oraz dla regionu mazowieckiego - z wysokim dofinansowaniem (region słabo rozwinięty, PKB – 60% średniej UE). Postanowienie w tym zakresie Rada Europejska zawarła w p.44 konkluzji przyjętych podczas posiedzenia w lipcu 2020 r. w Brukseli.

2. Podział administracyjny województwa, dokonany w sposób analogiczny jak nowy podział statystyczny, spowoduje **dramatyczne konsekwencje finansowe** dla nowej jednostki, odciętej od swego naturalnego centrum gospodarczego, jakim jest Metropolia Warszawska. Oblicza się, że obecne wpływy Mazowsza z CIT trafiłyby w 87% do regionu metropolitalnego, a jedynie w 13% do pozostałej części. Wysokie „Janosikowe”, jakie musiałaby płacić część metropolitalna, trafiałoby do wszystkich województw korzystających z systemu wyrównawczego, a nie do regionu mazowieckiego. Jednocześnie większość infrastruktury wojewódzkiej (ponad 70%) znalazłaby się w zarządzie regionu zewnętrznego, pozbawionego adekwatnego finansowania.

3. Region mazowiecki zostałby **odcięty nie tylko od swego centrum gospodarczego, ale także od ośrodka stanowiącego serce regionalnego życia społecznego, kulturalnego i administracyjnego Mazowsza**, jakim Warszawa jest od kilku stuleci. Koncepcja regionu bez ośrodka centralnego może mieć swoje uzasadnienie jedynie w sytuacji terytorium o bardzo silnej specyfice, nadającej mu całkowicie odrębny charakter. Tymczasem Mazowsze jest typowym regionem węzłowym, z silnym centrum regionalnym, jakim jest Warszawa – biegun rozwoju całego województwa.

4. Uważamy, że wszelkie działania dotyczące tak poważnej zmiany podziału administracyjnego Polski muszą być prowadzone z **poszanowaniem opinii i woli zainteresowanych mieszkańców**, podczas gdy – jak dotąd – pojawiają się jedynie skąpe informacje, że nad projektem ustawy pracuje grupa posłów jednej partii. Wobec braku argumentów merytorycznych za podziałem Mazowsza powstaje wrażenie, że chodzi **wyłącznie o interes tej partii**, związany z kalkulacjami wyborczymi w nowej jednostce podziału administracyjnego. Kategorie odrzucamy takie podejście.

5. Po nowelizacji ustawy o referendum lokalnym z dnia 14 grudnia 2012 r., w tej zasadniczej dla wszystkich społeczności lokalnych Mazowsza sprawie, także mazowieckie **gminy, miasta i powiaty mogą postanowić o przeprowadzeniu referendum lokalnego w sprawie podziału Mazowsza** (w załączeniu stosowna informacja prawna). Już raz referenda lokalne przyczyniły się do powstrzymania podobnych, szkodliwych zamiarów, wówczas dotyczących Metropolii Warszawskiej.

Warszawa/Poznań, 15 grudnia 2020 r.

Za Zarząd
(-) Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU